

قۇلايلى جاعدايدان ۇتىمدى پايدالانىپ، كۇش ۇستىنە كۇش قوسىپ، ۇزدىكىسىز كۇرەس جۇرگىزەيىك

____ باس شۇجي شي جينپىڭنىڭ كەدەيلىكتىن ارىلتۇدان قامال الۋ جونىىدەگى ھەملەكتەشك قورىتىندىلاۋ، ماداقناۋ ـ سىلاۋ جىنالىسىنداعى مائىزدى ئسوزىن ۇيرەنۋ، دايەكلىنىلدىرۋ جونىىدە

□ خالىق گازەتىنىڭ شولۇشىى

“كەدەيلىكتىن ارىلىپ، كەدەيلىك قالپەن الىپ تاستاۋ سوغىى كومبە ھەمس، قايتا جاڭا تۇرمىستىڭ، جاڭا كۇرەستىڭ باستاماسى”. كەدەيلىكتىن ارىلتۇدان قامال الۋ جونىىدەگى ھەملەكتەشك قورىتىندىلاۋ، ماداقناۋ ـ سىلاۋ جىنالىسىندا باس شۇجي شي جينپىڭ “ئېىزدىڭ داندايىسى توققەيىلىستىن، بوساڭسىپ دامىلداي ـ تىن ھىقانداي ئجونىمىز جوق، ئسوز جوق، قولايلى جاعدايدان ۇتىمدى پايدالانىپ، كۇش ۇستىنە كۇش قوسىپ، ۇزدىكىسىز كۇرەس جۇر ـ گىزۋىمىز كەرەك” دەپ باسا دارىپتەپ، قالىڭ كادر ـ بۇقارانى جاپپاي سوتىيالىستىك وسىزا ـ مانداندانغان مەمىلەكت قۇرۇ، ەكىنشىى 100 جىلدىق كۇرەس نىسانىسىن جۇزەگە اسىرۇ ئۇشىن ساقاداي سايالانىپ، جۇرەكتىلىكپەن تىڭ ەڭبەك كورسەتۇگە نىتالاندىردى.

كەدەيلىكتىن ارىلتۇدان قامال الۇدا جەدگىسىكە جەتكەن سوڭ، ئۇلى ـ قىستاقنى كۇل دەندىردى جاپپاي ىلگىرىلەتۇ كەرەك، بۇل “ئۇلى شارۋاشلىغى، ئۇلى ـ قىستاق، شارۋالار” قىزمەتى سالىپالغىنىڭ تارىيىي اۋىسۇى سانالا ـ دى. ەكىنشىى 100 جىلدىق كۇرەس نىساناسىنا قاراي قادم تاستاۋدىڭ تارىيىي وتكەلىندە كەدەيلىكتىن ارىلتۇدان قامال الۋ تابىستارىن بەدەمدەۋ جانە كۇشەيتۇ، ئۇلى ـ قىستاقنى كۇل دەندىردى جاپپاي ىلگىرىلەتۇ، ئۇلى شارۋا ـ شلىىنىڭ، ئۇلى ـ قىستاقتىڭ وسىزاماندانۇن جەدەلدەتۇ كەلىلى جاعدايعا ساياتىن ماڭغىزدى ماسەلە. ئېىر جاعمان، ئېىز كەدەيلىكتىن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ تابىستارىن بەكەمدەۋ ـ دى، كەشەيتۇدى ئۇلى ـ قىستاقنى كۇلدەن ـ دىرۇمەن ئونىمدى ۇششاستىرۇ قىزمەتەتەرىن شىنايى، ويداعىداي سىتەپ، كەدەيلىكتىن ارىلتۇدىڭ نەگىزنىڭ اناعۇرلىم بەكەم، ونمەدد ـ لىگىنىڭ اناعۇرلىم باياندى بولۇنا مۇمكىندىك جاساۋىمىز كەرەك. ەندى ئېىر جاعمان، ئۇلى ـ

قىستاقنى كۇلدەندىرۇ سىندى اۋقىمدى جۇمىسە

تى ويداعىداي سىتەپ، ئۇلى ـ قىستاق كاسىپ سالالارى، دارىندىلارى، مادەنىيەتى، ەكولوگىيا ـ سى، ۇيمىي سىياقتىلاردىڭ جاپپاي كۇلدەنۇن ىلگىرىلەتۇمىز كەرەك. مىنانى، ئسوز جوق، تەرەڭ تائۇ كەرەك، ئۇلى ـ قىستاقنى كۇل دەندىرۇ — جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇلى كۇلدەنۇن جۇزەگە اسىرۇداعى كەلىلى مىندەت، ئۇلى ـ قىستاقنى كۇلدەندىرۇ ستراتەگىياسىن جاپپاي اتقارۇدىڭ تەرەڭدىگى، كەڭدىگى، قىيىندىعى كەدەيلىكتىن ارىلتۇدان قامال الۇدان كەم تۇسەيىدى، ساياسات جۇيەسىن، قىزمەت جۇيەسىن، ئتۇزىم جۇيەسىن كەمەلدەندىرىپ، اناعۇرلىم پارەمىدى شارالارمەن اناعۇرلىم قۇاتتى كۇش ۇيستىرىپ، ئۇلى شارۋاشلىغىنىڭ، ئۇلى ـ قىس تاقتىڭ وسىزاماندانۇ اياق السىن جەدەلدەتەپ، ئۇلى شارۋاشلىغىنىڭ جوعارى ساپالى، جوعا رى ئونىمدى، ئۇلى ـ قىستاقتىڭ قونىسقا جايلى، كاسىپكە نغغايلى، شارۋالاردىڭ باي ـ باقۇاتتى بولۇن جەبەۋ كەرەك.

بىرگە بايۇ — سوتىيالىزىمنىڭ ماندىك تالايى، خالىق بۇقاراسىنىڭ ورتاق تىلەگى. كەدەيلىكتىن ارىلتۇدان قامال الۋ شايقاسىنىڭ جالپى بەتتىك جەڭسىي پارتيامىزدىڭ خالىقتى نىتىماقناستىرىپ، باستاپ، تاماشا تۇرمىسى جاراتۇ، بىرگە بايۇدى جۇزەگە اسىرۇ جولىندا نىق تارشىندى قادم تاستانغىدىنىڭ بەلگەسى. دەسە دە مىنانى سەىرگەكتىكپەن كورە ئېىلۇ كەرەك: دامۇدىڭ بىىرگەلىكى، تولىق بولماۋ ماسەلەسىن شەشۇدىڭ، قالا، اۋلىدىڭ وڭىرلىك دامۇ پارقىن ازايىۇدىڭ، ادامنىڭ جان ـ جاقىتى دامۇى مەن جالپى خالىقتىڭ بىىرگە بايۇىن جۇزەگە اسىرۇدىڭ مىندەتى ئالى دە اۋىر، جولى ۇزاق. باس شۇجي شي جينپىڭ باسا دارىپتەگەندەي: “جاپپاي سوتىيالىستىك وسىزاماندانغان مەملەكت قۇرۇ جاڭا ساپارىندا ئېىز، ئسوز جوق، جالپى خالىقتىڭ بىىرگە بايۇىن جەبەۋدى اناعۇرلىم ماڭغىزدى ورنىنغا

قويىپ، نىق قادامەن ۇزاق ۇاقىت ەڭبەك كورسەتەپ، وسى نىساناعا قاراي اناعۇرلىم بەل ـ سەندى ئس تىندىرا قۇلىشىپ، ادامنىڭ جان ـ جاقىتى دامۇى مەن قوعامنىڭ جاپپاي العا تابىس سەزمىنىڭ، باقت سەزمىنىڭ، حاۋىپ ـ سىزدىك سەزمىنىڭ اناعۇرلىم تولىق، اناعۇرلىم قامتاماسىز، اناعۇرلىم باياندى بولۇنا مۇمكىندىك جاساۋىمىز كەرەك”. بارلىغن خالىق ئۇشىن سىتەۋگە، بارلىغىندا خالىققا سۇيەنۇگە تاباندى بولغاندا عانا، خالىقتى قاشاندا جۇرەكتەگى ەڭ بىىك ورنىغا قويىپ، خالىقتىڭ تاماشا تۇرمىسقا دەگەن تاپلىنىسىن كۇرەس نىسانىمىز ەتەپ، رە ـ فورمانىڭ، دامۇدىڭ تابىستارىنان بارشا خالىققا اناعۇرلىم كوپ، اناعۇرلىم ادلىل تىپەيدىلك جا ـ ساۋدى ىلگىرىلەتكەندە عانا، بىىرگە بايۇدا انا ـ عۇرلىم ايقىن، ناقتى ىلگىرىلەۋشلىككە قول جەتكىزۇدى ىلگىرىلەتۇگە بولادى.

ساپار السى، ماقساتقا تەك كۇرەسپەن عانا جەتەمىز. جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۇ، ئېىرىنىشى 100 جىلدىق كۇرەس نىساناسىن جۇزەگە اسىرۇ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتياسىنىڭ كۇرەس تارىيىىندا، جاڭا جۇڭگونىڭ دامۇ تارىيىىندا، جۇڭخۇا ۇلتى ـ نىڭ وركەنىيەت تارىيىىندا ئۇگەلدەي بەلەستىك مانەگە يە، سونمەن بىىرگە ئېىز مىنانى جىعا تانۇىمىز كەرەك: بۇل ئېىزدىڭ جۇڭخۇا ۇلتى ـ نىڭ ۇلى كۇلدەنۇنە قاراي تاستاعان شەشۇشى ئېىر قادامىمىز عانا، ئېىز استە داندايسىماۋىمىز، توققەيىلسەمۇىمىز، كىدىرىپ توقتاپ قالماۋد ـ مىز كەرەك. بىيل ئېىز جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتياسى قۇرىلغاندىغىنىڭ 100 جىلدىغىن سالتا ـ ناتتى تۇردە قۇتتىقايىمىز، “14 ـ بەسجىلدىق” جوبانى جاساپ جانە اتقارىپ، جاپپاي سوتىيالىسى ـ تىك وسىزاماندانغان مەملەكت قۇرۇدىڭ جاڭا ساپارىن باستايىمىز. جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەت ـ تى قوعام ورناتۇدان وسىزامانداندىرۇدى نەگە ـ زىنەن جۇزەگە اسىرۇعا، ونان جاپپاي سوتىيالىسى ـ

تىك وسىزاماندانغان قۇدەرەتتى مەملەكتەت قۇرەپ شەشۇعا دەپىنگى بارىسى جاڭا داۋىردە ـ گى جۇڭگوشا سوتىيالىزم دامۇنىنىڭ ستراتەگىيا ـ لىق ورنالاستىرۇى، جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇلى كۇل دەنۇدى جۇزەگە اسىرۇنىڭ تارىيىي كەلىلى اۋقىمى، ئېىزدىڭ داڭقتى بورىشىمىز جانە قاس ـ يەتتى جاۋاپكەرشلىگىمىز. تاۋ قاشا بىىك بولغا ـ نىمەن، ورەملەي بەرسەك، ئۇبىندە شىڭىنا شىعا ـ مىز؛ جول قاشا ۇزاق بولغانمەن، جۇرە بەرسەك قالايىدا دىنتەگەن جەرگە جەتەمىز. ۇزدىكىسىز تۇردە كشى بېيىل، بايىپتى بولىپ، داندايسۇدان، ۇشقالاقتىقتان اۋلاق بولپ، ۇزدىكىسىز قاجىرلىلە ـ پەن كۇرەس جۇرگىزەپ، جىگەرلەنە العا وتىلد ـ ساق، ئېىز، ئسوز جوق، العا باسۇ جولىمىزداعى بارلىق ماشاقتاتاردى، قىيىندىقتاردى، قاتەرلەر مەن بوگەتتەردى جەڭپە، ۇزدىكىسىز جەڭسى ـ تەن تىڭ جەڭسىكە جەتە الامىز.

“ئېىر كۇندەرى جەلپىتىتەپ سامال ەسسە، سامورىق سامعار ئۇلىم ـ زەڭگىىر كوككە”. وتكەنگە قايرىپلا قاراساق، ئېىز جۇڭخۇا ۇلتىن مىڭدانغان جىلدار مازالاپ قارىلىپ، ۇزدىكىسىز دەيلىك ماسەلەسىن شەشۇدە ۇلى تارىيىي تا ـ بىسقا قول جەتكىزەپ، ادامزاتنىڭ كەدەيلىكتى ازايىتۇ تارىيىىنداعى كەرەمەتتى جاراتتىق. بولا ـ شاققا كوز سالساق، جاڭا، اناعۇرلىم زور كەرە ـ مەتتەر ئېىزدىڭ قۇلىشنىا جاراتۇمىزعا مۇقتاج ەكەنمىز كورەمىز، جاڭا، اناعۇرلىم ۇلكەن جەڭسى كە ئېىز، ئسوزسىز، جەتە الامىز. شىي جينپىڭ جول ـ داستى ۇيتقى تەكەن پارتييا ورتالىق كومىتەتىنىڭ توڭىرەگىنە اناعۇرلىم تەمىز نىتىماقتاسىپ، سەنىم ـ دى، بەكىمدى نىعايتىپ، ماڭگى بوساسپايتىن رۇخانى كۇيەن، ۇدەرە العا تاراتتىن كۇرەسكەر ـ لىك بەيىنەمەن شىنايى يىگەرىپ، ناقتى سىتەپ، دەن قويا، قاجىرلىلقپەن سىتەپ، ەكىنشىى 100 جىلدىق كۇرەس نىساناسىن جۇزەگە اسىرۇعا قاراي ەرلىكپەن العا تاراتايىق!

(شىينخۇا اگەنتىسىنىڭ 2 ـ ايدىڭ 28 ـ كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن ھابارى)

بولدى. بايەكە كەلدىبەك قوداسقا ئمىنىپ، ”وتباسە

لىق ئالمەدى” ەسنە بەرىك ساقتاپ، شەكارا لەنيا ـ سىنا اتتانىپ، كوماندىر ـ جاۋنىڭەرلەرەمىن بىىرگە قار جامىلىپ، مۇز جاستانىپ، شەكارانى كۇزەتەپ شارلاۋ جۇرگىزدى، وسىلايشا تۇپ ـ تۇرا 38 كوكتەم مەن كۇزدى وتكىزدى.

لاچىن بايەكە بالا كەزىنەن اكەسىنە ەرىپ شەكارا لەنياسى بويىندا ەرجەتتى ـ شارلاۋ جولىندا اكەسى ۇنەمى وعان اتانىنىڭ شەكارا شارلاۋ ىيكا ـ ياسىن اڭگىسەملەپ بەرەتتىن ـ ونى ەستىگەن جاس لاچىن بايەكەنىڭ جانارىندا وت جالىنداپ، بالا جۇ ـ رەگىندە ”ەرجەتكەن سوڭ مەن دە تاماداي، اكەم ـ دەي ەل ئۇشىن شەكارانى كۇزەتەمىن” دەگەن ارمان تۇتانىپ ەدى.

2004 ـ جىلى 8 ـ ايدا ەندى عانا قوسىنتان قايتقان لاچىن بايەكە اكەسىنىڭ ئمىزىن باسپ، وتبا ـ سىنداعى 3 ـ بۇىن شەكارا كۇزەتتىشىى بولدى. سول جىلى ول داڭقتىپەن پارتياعا مۇشە بولدى. بۇدان ول وزىنە اناعۇرلىم جوعارى تالاپ قويدى — تاڭداۋلى شەكارا كۇزەتتىشىى بولپ قانا قويماي، پارتياعا كىرۋ وتىنىشىندە جازعانىداي، ”قولمىنان كەلگەنشە خالىق ئۇشىن، وتان ئۇشىن اناعۇرلىم كوپ جاقسى ئس سىتەيمەن”.

شارلاۋ جولىندا لاچىن بايەكە ۇنەمى الدا ئجۇرەپ جول شالىپ، كوپ جىلدىق تاجىرىيەسىنە سۇيەنىپ شەكارا قورعانسى كوماندىر ـ جاۋنىڭەر ـ لەرىنىڭ قاتەرەدن قۇتلىۇنا كوپ رەت كومەكتەستى.

”شارلاۋ جولىندا ئېىز ۇنەمى مۇز قانتقان وزىنىدەن وتەمىز، ول ۇنەمى الدىمەن ئوتىپ، سۇدىڭ تەرەڭ ـ تايىز دەغىن، اعىنىنىڭ كۇشتى ـ السىزدىگىن سىناپ، حاۋىپسىز ەكەننە كوز جەتكىز ـ گەن سوڭ عانا ئېىزىدىڭ وزىنەن وتقۇمىزىكە جول قوياتىن”. تاشقورعان تاجىك اۆتونوميالى اۋدانى حونچىراپ شەكارا قورغانسى لىيانىنىڭ اسكەرى شياۋ ياۋ: ”لاچىن بايەكە باردا ئېىز ايرىقتشا الاڭغىسىز جۇرەتتىبىز”، ـ دەدى.

تاۋلى اۋماقتىڭ كلىمات وزگەرىسى قۇبىلمالى كەلەدى، قاتەر اياق استىنان ساپ ەتەدى. 20۱۱ ـ جىلى قىستا شارلاۋ اترەتى قارلى بوراندا قالىپ، شەكارا قورغانسى جاۋنىڭەرى بىي تاۋ وقباتتان قاز شۇڭقىرىنا ئتۇسىپ كەتەپ، اينالداعى مۇز بەن قار ۇزدىكىسىز بىيرىلا تۇسەدى. تەسىز تايباڭ قاتەرلى ساتتە لاچىن بايەكە جالما ـ جان قارلى شۇڭقىردىڭ

(ياسى 1 ـ بەتتە)

رەفورما ويى مەن رەفورما ادىسىنەن پايدالانىپ، رەفورمانى ۇزدىكىسىز تەرەڭدەتەپ، مائىزدى تۇيىندەردە سەربىلىس جاساۋ ارقىلى رەفورمانى تەرەڭدەي ىلگەرىلەتۇگە جەتەكشىلىك ەتەپ، رەفورمانى جاپپاي تەرەڭ ـ دەتۇدىڭ جاڭا دامۇ ارناسىن قالىپتاستىرۇ بارىسىنداعى شەشۇشى رولىن شىنايى ساۋلەلەندىرىپ، رايونىمىز رەفورمانى جاپپاي تەرەڭدەتۇنىنىڭ جاڭا دامۇ كەزەڭىندە جاقسى باستاما اشۇن، جاقسى قادم تاستاۋىن ىلگە ـ زىلەتۇ كەرەك. ورتالىقتىڭ رەفورما قىزمەتى جونىىدەگى ورنالاستىرۇىن جاپپاي جالعاستىرىپ، تىپاناقتاندىرىپ، پارتيا 19 ـ كەزەكتى ورتالىق كومپى ـ تەتى بەسىنشى جالپى ماجىلىسىندە جانە 3 ـ رەتكى ورتالىقتىڭ شىنجياڭ قىزمەتى جونىىدەگى اڭگىمە ماجىلىسىندە ورنالاستىرىلغان ئتۇرلى رەفورما مىندەتتەرىن دايەكتىلەندىرىپ، تىپاناقتاندىرىپ، پارتيا 19 ـ قۇرلىتباينان بەرى ورنالاستىرىلغان رەفورما مىندەتتەرىن تىپاناقتاندىرۇدى ىلگەرىلەتۇ ـ دى ”14 ـ بەسجىلدىق” جوبا نىسانا ـ مىندەتتەرىن ورنىداۋمەن بىرلەستە ـ رەپ، رەفورما شارالارىنىڭ وركانىكالى ۇشتاسۇىن، توسعسا ساپاقتاسۇىن ىلگەرىلەتۇ كەرەك. ئتۇيىندى سالالارداعى جانە شەشۇشى بۇىندارداعى رەفورمانى ۇزدىكىسىز تەرەڭدەتەپ، ماسەلەنى باعدار ەتۇگە تاباندى بولپ، نازاردى جوعارى ساپالى دامۇعا شوغرلاندىرىپ، قوعام ورنىقتىلد ـ ەي مەن باياندى تىنىشتىقتى ىلگەرىلەتۇدىڭ ئتۇيىندى قىزمەتتەرىن جاپپاي دايەكتىلەندىرىپ، تىپاناقتاندىرىپ، ارقايسى سالاداعى رەفورمانى تەرەڭدەتۇدى ئېىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتۇ كەرەك. كەلىلى رە ـ فورمالاردى تۇيىندەردە سىناق ەتۇدى ويداعىداي يىگەرىپ، يدەيانى ازات ەتەپ، شىندىقتى ئس جۇزىنەن زدەپ، بەلسەنە زدەنىسى جاساپ، باتىلد ـ دىقپەن جاڭالىق اشىپ، ار جاقىتىڭ رەفورمانى ىلگەرىلەتۇ بەلسەندىلىگىن، بىرقىتىلغىن، جاسامپازدەغىن بارنىشا جۇمىلدىرىپ، تۇيىندە ناتىيجە شىعارۇ ارقىلى كولەمگە جاپپىلاستىرۇعا جەتەكشىلىك ەتۇ كەرەك.

چەن چۇانگو بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: جاۋاپكەرشلىكتى ناقتىلان ـ دىرىپ، مىندەت ئبولىسىن ايقىنداپ، ئتۇرلى رەفورما مىندەتتەرىن جوعا ـ رى ساپامەن ورنىنداۋ كەرەك. اۆتونوميالى رايوندىق پارتىكوم رەفورما كەڭسەسى مىندەت ئبولىسىن اناعۇرلىم اشالاپ، قۇزاپ ئبىتىرۇدى، قۇزاپ تەكسەرۇدى كۇشەيتۇ كەرەك. وڭىرلەر، تاراۋلار رەفورمانىڭ تۇلغالىق جاۋاپكەرشلىگىن تىپاناقتاندىرىپ، ەڭجەي ـ تەڭجەيىلەلەندىرىپ، ار دارە ـ جەلى پارتىكوم (پارتيا باسشىلىق گرۇپپىاسى) باستان ـ اياق رەفورما جا ـ ساۋدى مىقتاپ يىگەرىپ، پارتىكوم (پارتيا باسشىلىق گرۇپپىاسى) شۇجىلەرى ئبىرىنشى جاۋاپتى ادام بولۇ جاۋاپكەرشلىكتى ناقتىلاندىرۇ؛ ارقايسى ارناۋ ـ يىگەرىپ، ساتتارلا ۇوز سالانىسىڭ رەفورماسىنىڭ تىپاناقتەپ ونمەيدىلككە قول جەتكىزىۋىن مىقتاپ يىگەرۇ؛ ۇڭىكت تەبىئىن كۇشەيتىپ، رەفورما شارالارىن ئشكەرلىەي ئتۇسىندىرىپ، رەفورما تابىسىن بەلسەندى ۇڭىتتەپ، تاماشا رايدى شىنايى قالىپتاستىرۇ كەرەك.

اۆتونوميالى رايوندىق پارتىكوم رەفورمانى جاپپاي تەرەڭدەتۇ كوپمى ـ تەتەنىنىڭ مۇشەلەرى ماجىلىسكە قاتناستى. اۆتونوميالى رايوندىق پارتىكوم رەفورمانى جاپپاي تەرەڭدەتۇ كومىتەتىنە مۇشە ورنىندارداعى قاتىستى جا ـ ۋاپتى جولداستار ماجىلىسكە قاتناستى.

باققا جالعاستىرامىز. “

”ول ەشتەڭگەكە قاراماي مەنىڭ بالامدى قۇتقاردى، بۇل جاقسىلىقتى وتباسىمىز ماڭگى جۇرەگىندە بەرىك ساقتايدى”، ـ دەيدى سۇعا تۇسكەن بالانىڭ اكەسى، ـ ”ار جىلى مەن بالامدى ئوزىن قۇتقارۇشى لاچىن بايەكەنىڭ با ـ سىنا ەرتەپ بارىپ، وعان كىمىنىڭ ەكىنشى رەت ئومىر بەرگەندىگىن، قانداي ادام بولپ ەسەيۇدى ايتامىن”.

لاچىن بايەكەنىڭ ”بالا كۇنىنەن بەرىگى دوسى”، شەكارا كۇزەتتىشى ئمپىئۇلى كەنجە بۇگىندە قىس ـ تاقنا جالغىز تۇراتىن ئېىر قارياغا قارايلاسۇ بورد ـ شىن ارقالاعان. لاچىن بايەكە كوزى تىرىسىندە وعان شالغان ەڭ سوغىعى تەلەقۇنىندا قاريانىڭ جا ـ قىغى جاعداين سۇراعان ەكەن.

”كۇڭلىىندە وتانىنىڭ شەكارا قورغانسىن، شە ـ كارا شارلايتىن جاۋنىڭەرلەردى، قىستاقعاتى ۇلكەن ـ كىشى اۋىلداستاردى وينىنان شىعارمايتىن ول ئوزى تۇرالى تىم از ويلايتىن، ئوز ئۇيىن اشەكەيلەۋ جۇ ـ مىسى دا تالاي جىلدان بەرى اياقسىز قالىپ كەلەدى”، ـ دەدى ئمپىئۇلى كەنجە ئجۇزىن قالقالاپ، ـ ”مەن وعان ئانتىمەن، كەيىن سوعان ۇقاسان ادام بولامىن”.

اكەسى بايەكە كەلدىبەك سىياقتى، لاچىن بايەكە دا بۇرىن ۇلى لادىر لاچىندى مەملەكتەت قاقياسى مەن شەكارا قورعاۋدىڭ ئبىرىنشى شەبىنە كوپ رەت ەرتەپ بارغان. جاسى كىشى بولغانمەن، ۇزاقتان كوز ـ قۇلاعى ئۇيىر بولغان بالا اۋىلتتىڭ ۇرپاقتان ـ ۇرپاققا جالغاسقان شەكارا قورعاۋ، شەكارا كۇزەتۇ سەنىمىنە مۇراگەر بولدى. ”اكەم — قاھارمان، مەنىڭ ونەگەم”، ـ دەيدى جانارى جالىن اتقان لادىر لاچىن ۇزىن كىرىپكەنرەنە جاس تامشىسى لىنە، ـ ”ەرەجەتكەندە مەن دە اسكەرى بولمىگە بارىپ شىنىغىپ، قوسىننان قايتقان سوڭ شەكارا كۇزەتتىشى بولامىن!”

ساعات ئتىلىن قاھارمانەن قوشتاسقان كۇنگى تاڭەرەتەڭگە بۇرايىق، تىزىناپ قىستىنغى قاپالاقتاپ جاۋعان قار استىنىدا مۇنارتىپ نۇر ـ جۇرت ئون ـ ئتۇنىسىز تىك تۇرىپ، جىم ـ جىرت كۇيدە ونى ەسكە

قارلى تاۋدىڭ ۇشار شىغىندا قىران سامعاپ بارادى.

قاھارمان ەشقاشان السى كەتكەن جوق، تاۋ ەمەن وزەن اراسىندا، لاچىن بايەكە ماڭگىلىك كۇ ـ زەتتە تۇر.